

2011-09-28

Dnr 49-2011:4604

Rektorn vid Fredens skola
Januarigatan 2
415 15 Göteborg
freden.utb@hotmail.com

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Fredens skola
i Göteborgs kommun

Tillsyn vid Fredens skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående Fredens skola under veckorna 38 och 39 år 2011. Tillsynen har omfattat förskoleklass och grundskola i årskurserna 1-6. Skolinspektionen besökte skolan den 19 och 21 september 2011.

Tillsynen vid Fredens skola visar att huvudmannen bedriver en verksamhet som är helt oförenlig med de bestämmelser i skolförfattningarna som gäller för utbildningen. Detta är aktuellt för samtliga Skolinspektionens bedömningsområden, vilket ger en samstämmig bild av missförhållandena i verksamheten.

Vid Fredens skola råder exceptionella omständigheter. Situationen vid skolan är allvarlig vad gäller trygghet och studiero, särskilt stöd och elevers rätt till utbildning samt styrning och ledning.

Skolinspektionen har vid intervjuer, samtal och iakttagelser kunnat konstatera att kränkningar sker dagligen i hög omfattning mellan elever och elever och vuxna. Vid skolan utreds inte elevers behov av särskilt stöd. Skolan saknar dokumentation kring arbetet med särskilt stöd.

Vid tillsynen har framkommit stora brister vad gäller regelbunden undervisning vid skolan. När Skolinspektionen besökte skolan den 21 september hade undervisningen ställts in av rektorn på grund av missförhållanden i den sociala miljön. Rektorn ansåg sig inte kunna garantera elevernas fysiska säkerhet.

Den uppkomna situationen vid skolan har bland annat sin grund i att ledningsorganisationen är oklar. Rollerna som företrädare för huvudmannen respektive rektor har under tiden fram till tillsynen varit oklara och schismer dem emellan har starkt påverkat skolans verksamhet. Personalen har ålagts att bedriva fritidshem vilket tar bort möjligheten att göra nödvändiga förberedelser och pedagogiska planeringar. Personalen har också tvingats lägga mycket tid på att upprätthålla ordningen under schemafri tid.

Ovanstående har resulterat i en skola där elevens rätt till utbildning inte möjliggörs på grund av att huvudmannen och personalen har fokuserat på, för undervisningen helt grundläggande förutsättningar i form av trygghet och studiero. Det finns heller inget som tyder på att situationen för eleverna kommer att förändras med skolans nuvarande förutsättningar.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som leder till att Skolinspektionen nedan fattar beslut om tillfälligt verksamhetsförbud och föreläggande för huvudman.

Beslut

Tillfälligt verksamhetsförbud

Skolinspektionen förbjuder med stöd av 26 kap. 18 § skollagen (2010:800) [REDACTED] att tills vidare bedriva förskoleklass och grundskola vid Fredens skola i Göteborgs kommun. Förbudet gäller från och med den 30 september 2011 till och med den 31 december 2011.

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Fredens skola i Göteborg måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) [REDACTED] att senast den **15 november 2011** redovisa hur påtalade brister ska avhjälpas, genom att inkomma med en skriftlig redogörelse för hur verksamheten vid Fredens skola ska kunna ske i enlighet med förutsättningarna som anges i skollagen (2010:800).

Redogörelsen ska innehålla en beskrivning av de åtgärder som huvudmannen avser att vidta för att avhjälpa nedan påtalade brister. Om förelägandet inte följs kan Skolinspektionen återkalla [REDACTED]

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder så att arbetet med trygghet och studiero utformas i enlighet med de krav som ställs i 5 och 6 kap. skollagen (2010:800).

I detta ingår att:

- Säkerställa att rektor och lärare ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med elevers ordningsstörande beteende.
- Fastställa rutiner för hur beslut om disciplinära åtgärder ska fattas och dokumenteras i enlighet med författningarnas krav.
- Fastställa rutiner för att det vid skolan kommer att bedrivas ett arbete i syfte att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

- Fastställa rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn.
- Fastställa rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.
- Fastställa hur en plan mot kränkande behandling ska kunna upprättas vid skolenheten.
- Ange hur fastställda rutiner ska implementeras och följas upp.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna har rätt till.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd sker inte. Åtgärdsprogram upprättas inte för de elever som har behov av särskilt stöd.

Ni ska därför vidta åtgärder så att arbetet med särskilt stöd utformas i enlighet med de krav som ställs i 3 kap. skollagen .

I detta ingår att:

- Säkerställa att elever som uppvisar svårigheter i skolsituationen såväl som till de som inte uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås ges särskilt stöd.
- Se till att resursfördelning och stödåtgärder anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.
- Se till att skolan ger studiehjälp på modersmålet till elever som har behov av det.
- Säkerställa att rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Säkerställa att utredning genomförs i samråd med elevhälsan.
- Säkerställa att rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Pedagogiskt ledarskap och utveckling av verksamheten

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar inte för att utbildningen utvecklas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att arbetet med pedagogiskt ledarskap och utveckling av verksamheten sker i enlighet med de krav som ställs i 2 och 4 kap. skollagen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att rektor fattar de beslut som följer av författningarna.

- Säkerställa att rektorn ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.
- Säkerställa att rektorn verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Säkerställa att rektorn ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna.
- Säkerställa att rektorn ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att arbetet med personalkompetens sker i enlighet med de krav som anges i 2 kap. skollagen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Huvudmannen ser inte till att eleverna fullgör sin skolgång.

Ni ska därför vidta åtgärder för att arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro sker i enlighet med de krav som anges i 2 och 7 kap. skollagen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det för eleverna finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.
- Fastställa rutiner för bevakning av att eleverna fullgör sin skolgång samt har rutiner för att rapportera långvarig frånvaro till huvudmannen.
- Fastställa rutiner för närvarokontroll och rektorn ser till att vårdnadshavare kontaktas vid ogiltig frånvaro.
- Fastställa rutiner för att huvudmannen snarast lämnar uppgift till hemkommun när en skolpliktig elev utan giltig orsak är frånvarande i betydande utsträckning.
- Säkerställa att rutinerna för skolpliktsbevakning implementeras och följs upp.

Omfattning och resurstillgång

Eleverna erbjuds inte utbildning i den omfattning de har rätt till.

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att arbetet med omfattning och resurstillgång sker i enlighet med de krav som anges i 2 och 10 kap. skollagen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att eleverna garanteras sin rätt till den totala undervisningstiden och till undervisning i ämnet slöjd.
- Säkerställa att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Handläggningsrutiner

Skolan har inte fungerande handläggningsrutiner och beslut fattas inte i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att registerkontroll av personal genomförs enligt de krav som anges i 2 kap. skollagen.

I detta ingår att:

- Säkerställa att bestämmelserna om registerkontroll av personal följs.

Huvudmannaskap och godkännande

Huvudmannen har inte förutsättningar att följa föreskrifterna för utbildningen.

Utbildningen bedrivs i fritidshem trots att godkännande saknas.

Ni ska därför vidta nedan angivna åtgärder.

- Ange hur huvudmannen ska ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med de bestämmelser som gäller för utbildningen (2 kap. 8 § skollagen).
- Upphöra att bedriva fritidshem (2 kap 5 § skollagen).

Skäl för beslut

Tillfälligt verksamhetsförbud

Skolmiljön präglas i hög grad av kränkningar mellan elever och mellan elever och vuxna samt av bristande ledning. Situationen är sådan att miljön framstår som hälsofarlig för eleverna såväl psykosocialt som fysiskt. Rektorn anser sig inte kunna ta ansvar för att ingen elev kommer till skada.

Det är sannolikt att en återkallelse av huvudmannens godkännande kommer att ske. Missförhållandena i verksamheten allvarliga. I Fredens skola har verksamhet bedrivits i drygt en månad. Huvudmannen har redan sagt upp flera av lärarna samt rektorn, och mycket tyder på att resten av lärarna kommer att säga upp sig i slutet av september månad på grund av den förtroendekris som uppstått mellan dem och arbetsgivaren.

Rekryteringen av ny personal har enligt huvudmannen påbörjats men ingen har vid Skolinspektionens andra besök den 21 september ännu anställts. Detta innebär att skolan inte inom en överskådlig framtid kommer att vara fullt bemannad med personal som kan ge eleverna den utbildning de enligt skollagen har rätt till varje dag i en trygg skolmiljö som ger dem studiero.

Med hänsyn till omständigheterna kan inte ett beslut om återkallelse avvaktas. Därför är det nödvändigt att tills vidare förbjuda [REDACTED] att bedriva verksamheten vid Fredens skola.

Författning:

26 kap. 18 § skollagen

Föreläggande

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

I intervju uppger elever att det är "jättemycket bråk och skrik i skolan", inne och ute, i korridoren, på rasterna och i klassrummen. Kränkningar och slagsmål är ofta förekommande. Eleverna uppger att det ofta är stora störningar även i undervisningen och ibland en hotfull stämning. Eleverna berättar t.ex. om situationer där elever går runt i klassrummet och stör, springer på bänkar och slår på andra elever och om lärare som tappar tålamodet och skriker åt eleverna och slänger böcker i bordet. Eleverna berättar också om elever som har slutat vid skolan för att de upplevt sig utsatta för kränkningar och trakasserier av andra elever på skolan och om en elev som är rädd för att gå till

skolan eftersom hon blir retad. Den bild av situationen som eleverna förmedlar överensstämmer med den som företrädare för huvudmannen, rektorn och lärarna lämnar. Skolinspektionen ser vid båda besöken på skolan flera exempel på att elever slår på varandra och att ett kränkande språkbruk används. Inspektörerna ser också vid flera tillfällen elever som gråter och är ledsna. Skolinspektionen ser i intervjusituationen att eleverna inte lyssnar på tillsägelse utan pratar i munnen på och avbryter varandra samt slår på varandra vid flera tillfällen. Det springer andra elever in och ut ur rummet under intervjun och eleverna säger att det är likadant på lektionerna.

Eleverna uppger vidare att det finns lärare som inte ingriper när det sker våld eller kränkningar mellan elever. Även detta överensstämmer med den bild som lärare, rektor och företrädare för huvudmannen ger. Lärarna säger att de inte orkar ta tag i alla de situationer som uppstår utan att de måste välja att agera i de situationer de bedömer vara allvarligast. Det uppstår ofta situationer på flera ställen samtidigt i klassrummen enligt rektorn. Lärarna har ingen möjlighet att ingripa på flera ställen samtidigt. Rektorn uppger att skolan inte klarar av att göra mer än att försöka hålla situationen på en sådan nivå att ingen kommer till allvarlig fysisk skada.

Någon systematisk dokumentation av händelser med kränkande behandling sker inte på skolan. Någon lärare säger att hon skulle behöva skriva minst fyra incidentrapporter per dag eftersom det händer så mycket. Rektorn har på uppmaning av Skolinspektionen sammanställt en lista över händelser han känner till eller arbetat med mellan den 14 och 21 september. Listan omfattar 13 incidenter av kränkande eller våldsam karaktär där lärare och elever blivit drabbade av andra elever. Det är fråga om elever från olika årskurser som utsatt andra elever. Alla klasser finns representerade på listan utom förskoleklassen. Lärare uppger även att en lärare hotats med kniv av en elev.

Det framkommer att skolan har ordningsregler, men dessa har utarbetats av huvudmannen utan medverkan av eleverna. Att det finns ordningsregler kan inte sägas ha gjort avtryck i verksamheten. Några formella beslut om disciplinära åtgärder som dokumenterats har inte fattats. Det har däremot förekommit att föräldrar har uppmanats att hålla sitt barn hemma från skolan under enstaka dagar för att säkra ordningen vid skolan. Rektorn uppger att han inte kan garantera säkerheten på skolan. Han är rädd att elever skadas och vill inte vara ansvarig för en situation han inte kan råda över. Rektorn uttrycker i samtal också sin oro för vilket juridiskt ansvar han har för elevernas säkerhet i den uppkomna situationen.

Många incidenter inträffar också i samband med att eleverna åker buss till och från skolan. En av busschaufförerna uppger att han vid ett flertal tillfällen varit tvungen att stanna bussen för att sära på bråkande elever.

Förklaringen till att situationen vid skolan blivit sådan den är efter den korta tid skolan varit igång skiljer sig åt mellan företrädaren för huvudmannen och de anställda. Rektorn och lärarna menar att det är en resursfråga och att det finns för lite personal i relation till de behov som finns vid skolan. Även de intervjuade eleverna menar att det behövs fler lärare på skolan. Företrädaren för huvudmannen förklarar att den uppkomna situationen i stor utsträckning beror på att rektor och lärare inte sköter sitt arbete och

inte är tillräckligt kompetenta. Företrädaren för huvudmannen anser också att det endast är en eller två elever som är upphov till den uppkomna situationen.

Enligt de intervjuade lärarna och rektorn finns det inte möjlighet för dem att genomföra några strukturerade åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Ovan framgår att den tillgängliga tiden går åt till att hantera redan uppkomna situationer. Rektorn säger att tiden går åt till att "släcka bränder", något annat finns det inte tid till. Skolan har heller inga rutiner för hur signaler eller kännedom om kränkande behandling ska anmälas och rapporteras till rektor respektive huvudman. Arbetsituationen vid skolan har lett till att lärarna ofta är sjukskrivna vilket ytterligare försvårat möjligheten att komma tillrätta med den uppkomna situationen.

Huvudmannen har upprättat en likabehandlingsplan för skolan. Personal och elever har inte deltagit i upprättandet och eleverna känner heller inte till planen. Innehållet i planen är sådant att Skolinspektionen ifrågasätter om den är upprättad för skolans verksamhet. I dokumentet nämns bland annat uppgifter som ska fullgöras av specialpedagog respektive biträdande rektor. Dessa funktionärer finns inte på skolan. Planen bygger inte heller på en kartläggning av den aktuella situationen på skolan, utan enligt företrädaren för huvudmannen ska planen ses som ett utkast som ska bearbetas av personal. Rektorn säger att planen mot kränkande behandling är en "standardplan" som företrädaren för huvudmannen kopierat från verksamhet bedriven av annan huvudman.

Av utredningen framgår att skolmiljön vid skolan inte präglas av trygghet och studiero och att det vid skolan inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Detta eftersom rektor och lärare inte i tillräcklig omfattning vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Inte heller fattas beslut om disciplinära åtgärder i enlighet med författningarna. Vid skolan genomförs inte alla de nödvändiga åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Skolan saknar rutiner för hur lärare ska anmäla att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling samt för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. Skolan har heller ingen plan mot kränkande behandling som är upprättad enligt författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

5 kap. 3 § skollagen

5 kap. 5 – 6 och 24 §§ skollagen

6 kap. 7 och 10 §§ skollagen

6 kap. 8 § skollagen

Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna har rätt till.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd sker inte. Åtgärdsprogram upprättas inte för de elever som har behov av särskilt stöd.

Motivering:

Enligt rektorns och lärarnas uppfattning har skolan många elever i behov av särskilt stöd.

I intervjuer med lärarna vid skolan framkommer att företrädaren för huvudmannen uppmanat dem att utreda elevers behov av särskilt stöd. Enligt lärarna hinner de dock inte göra de utredningarna som skulle behövas. Det finns inte några rutiner vid skolan för att stödja lärarna i arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

I och med att utredningar inte görs vet inte lärare, rektor eller huvudman vilka behov eleverna har. Därmed kan eleverna inte få det särskilda stöd de är berättigade till. Företrädaren för huvudmannen menar att lärarna ska ge elever särskilt stöd utifrån det behov som de kommit fram till i sina utredningar, men lärarna anser sig inte hinna med att göra utredningar och ge särskilt stöd till eleverna.

Rektorn och företrädaren för huvudmannen delar lärarnas uppfattning om att elevernas behov av särskilt stöd inte utreds liksom att eleverna inte ges det särskilda stöd de är i behov av. Eleverna uppger att det är svårt att få hjälp av läraren under lektionerna och att undervisningssituationen är så kaotisk att inlärningsmöjligheterna är starkt begränsade.

En lärare berättar att tre elever slutat i årskurs 6 och numer går i årskurs 5. Det är elever som enligt sina personnummer skulle gått i årskurs 6 respektive 7. Läraren kan inte förklara varför eleverna numer går i årskurs 5.

Åtgärdsprogram upprättas inte för elever i behov av särskilt stöd. Företrädaren för huvudmannen har överlämnat exempel på åtgärdsprogram, men dessa är hämtade från en kommun och inte exempel på åtgärdsprogram upprättade vid skolan.

Vidare framkommer att skolan inte har tillgång till specialpedagogisk kompetens för att stödja de aktuella eleverna och inte heller för att stödja lärarna i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Inte heller ges elever i behov av studiehandledning på modersmålet detta stöd.

Vid Skolinspektionens besök saknar skolan elevhälsa. De samråd som enligt skollagen ska ske med elevhälsan i samband med utredning omöjliggörs därmed.

Av utredningen framgår att särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det vis eleverna har rätt till. Inte heller utreds elevers behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram upprättas inte. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8 – 9 §§ skollagen,

5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av verksamheten

Bedömning:

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar inte för att utbildningen utvecklas.

Motivering:

Enligt rektorns anställningsavtal har denne varit anställd sedan den 10 september 2011. Redan under de första dagarna av rektorns tjänstgöring uppkom, enligt både företrädaren för huvudmannen och rektorn, en schism mellan dem. Situationen har sedan dess präglats av att företrädaren för huvudmannen och rektor båda parallellt och ibland med motstridigt resultat som följd har fullgjort uppgifter som enligt bestämmelserna ska fullgöras av rektor. Ett exempel på detta är att rektorn har anställt vikarierande personal som företrädaren för huvudmannen sedan upphävt anställningen för. Resultatet har blivit en okontrollerbar verksamhet där personal och elever får motstridiga uppgifter om vem som är rektor och vad som gäller i olika frågor. När Skolinspektionen frågar företrädaren för huvudmannen vem som är rektor ges olika svar vid olika tidpunkter. Lärare har blivit tillsagda av företrädaren för huvudmannen att det är hon som är rektor. Företrädaren för huvudmannen ändrar sig i senare samtal med Skolinspektionen och säger då att det är den person som är anställd som rektor som är rektor.

Huvudmannen har sagt upp rektorn till den 15 oktober 2011 och uppmanat rektorn att under tiden fram till dess arbeta med specifika uppgifter som huvudmannen givit honom. Rektor har uppmanats att sköta dessa uppgifter från hemmet och att inte komma till skolan. Rektor å sin sida har inte accepterat detta utan fortsätter att infinna sig vid skolan, enligt egen uppgift av omsorg om elever och personals säkerhet.

Huvudmannen har påbörjat rekryteringen av en ny rektor.

Rektor uppger vid intervjuer att det inte finns någon tid för något systematiskt utvecklingsarbete. Personalen arbetar för att "släcka bränder". Lärarna säger att det inte finns någon tid för pedagogisk planering av verksamheten eller andra förberedelser. De är med barnen hela tiden och har heller inga raster. Eftersom många lärare har varit sjuk-skrivna från och till får de täcka upp för varandra vilket också bidragit till att de inte hinner planera. Företrädaren för huvudmannen anser att lärarna har tid för planering men att lärarna inte gör det hon ber dem om.

Mot bakgrund av det som beskrivits om rektorns möjligheter att agera som ledare på skolan bedömer Skolinspektionen att rektor inte har möjligheter att fatta nödvändiga beslut.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar eller är förhindrad att ta sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef. Det dagliga arbetet är inte inriktat mot elevernas utveckling och lärande. Det framgår vidare att rektorn inte verkar för eller är förhindrad att verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning på att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Rektorn ser inte till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna eller att de får kontinuerlig pedagogisk ledning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen samt rektor föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 9 - 10 § skollagen,

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personalen vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Skolan har vid tidpunkten för besöken tio anställda som i varierande utsträckning undervisar eleverna. Av dessa har fyra slutfört lärarutbildning, två har påbörjat lärarutbildning och fyra saknar svensk lärarutbildning. Av de fyra som saknar svensk lärarutbildning har två genomgått pedagogisk utbildning i sitt hemland och de har av Högskoleverket bedömts i huvudsak ha en utbildning motsvarande svensk högskoleexamen. En person har examen som ekonomie kandidat. I flera fall undervisar de utbildade lärarna i ämnen de inte har utbildning för. I ämnet religion har huvudmannen tilldelat en anställd utan lärarutbildning undervisning i ämnet trots att utbildad personal finns att tillgå vid skolan.

Det framkommer i samtal med rektorn efter besöken att sex av de anställda är uppsagda från skolan. Bland dessa är en utbildad lärare och två delvis utbildade. Enligt rektorn har två utbildade lärare, varav en redan uppsagd, slutat sin anställning vid skolan efter Skolinspektionens sista besök.

Situationen vid skolan när det gäller lärarnas behörighet och i vilka ämnen de undervisar är svåröverskådlig då personal slutat under tiden för tillsynen.

Utredningen visar att inte all personal vid skolan har utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva eftersom det finns anställda som saknar lärarutbildning eller som saknar utbildning i ämnen de undervisar i. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 och 18 §§ skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Huvudmannen ser inte till att eleverna fullgör sin skolgång.

Motivering:

I intervjuer och av dokumentstudier framkommer att skolan erbjuder modersmålsundervisning i arabiska och somaliska. Huvuddelen av skolans elever är berättigade till undervisning i dessa språk, men det finns också elever med annat modersmål och elever där det är tveksamt om de har rätt till undervisning i arabiska som deltar i undervisningen.

Företrädaren för huvudmannen, liksom rektor och lärare, uppger att skolan saknar elevhälsa. Förhandlingar pågår enligt företrädaren för huvudmannen med en närliggande privat läkarmottagning om ett avtal om elevhälsa. Enligt företrädaren för huvudmannen skulle ett avtal med läkarmottagningen ge eleverna tillgång till skolsköterska, skolläkare samt psykolog. Huvudmannen har hittills inte haft några planer på att knyta någon kurator till verksamheten. Företrädaren för huvudmannen uppger att en specialpedagog kommer att anställas om det finns krav på att en sådan ska finnas.

En stor majoritet av eleverna hämtas vid hemmet av någon av skolans två bussar för transport till och från skolan. Enligt uppgifter från lärare, rektorn och företrädaren för huvudmannen har det varit problem med att bussarna inte har fungerat vilket inneburit att elever därmed gått miste om undervisning. Detta har hänt tre dagar sedan skolstart den 23 augusti.

Sjukanmälan sker enligt lärare och företrädaren för huvudmannen till skolans telefon. Enligt företrädaren för huvudmannen är det hon och skolkökspersonalen som ska ta emot sjukanmälan för elever. Enligt lärare finns det dock ingen som tar emot samtalen och telefonsvarare saknas. Företrädaren för huvudmannen ska sedan i samband med en samling varje dag före skolstart meddela lärarna vilka elever som är sjukanmälda. Intervjuer med lärare, rektor och företrädaren för huvudmannen visar dock att skolans rutiner för att bevaka att eleverna fullgör sin skolgång inte fungerar. Enligt lärarna får de inte alltid information från företrädaren för huvudmannen om vilka elever som är sjukanmälda. Lärarna uppger också i intervju att de själva för närvarorapportering och statistik över elevernas frånvaro, men att dessa uppgifter inte vidarebefordras till rektor eller huvudman. Lärarna har heller inte tillgång till uppgifter om en elev har bytt skola. Lärare säger att de därför inte vet vilka elever som ska vara i skolan respektive dag eftersom de inte får uppgift om vilka som är sjukanmälda eller har slutat vid skolan. Lärare säger dock att de försöker ringa hemmet samma dag om en elev inte kommer till

skolan. Lärarna uppger att skolans elever har hög frånvaro, något som företrädaren för huvudmannen dock säger sig inte ha märkt av. Skolinspektionen har begärt statistik över elevernas frånvaro de veckor som skolan har varit igång men har inte erhållit sådan statistik. Inspektörerna noterar vid sitt andra besök vid skolan att ca 50 av skolans 77 eller 88 elever är närvarande. Företrädaren för huvudmannen säger att 77 elever är inskrivna vid skolan samtidigt som hon uppger att de klasslistor hon överlämnat till Skolinspektionen, och som visar att 88 elever går vid skolan, är uppdaterade och gällande. Någon/några av skolans elever hade denna dag uppmanats stanna hemma. Vid inspektörernas första besök uppgav företrädaren för huvudmannen att hemmet kontaktades tredje dagen om ingen sjukanmälan gjorts av hemmet. Vid det andra besöket uppgavs att detta ändrats och numer görs första dagen eftersom Skolinspektionen berättat att det ska ske första dagen.

Av utredningen framgår att alla elever inte har lika tillgång till den utbildning som anordnas. Detta eftersom elevhälsa saknas och huvudmannen inte ser till att eleverna fullgör sin skolgång då skolan saknar rutiner för att bevaka att eleverna fullgör sin skolgång och rutiner för närvarokontroll. Vårdnadshavarna informeras inte rutinmässigt samma dag om eleven är ogiltigt frånvarande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 25 § skollagen

7 kap. 2, 5 och 17 §§ samt 22 § andra stycket skollagen

10 kap. 7 § skollagen

Bedömningsområde: Omfattning och resurstillgång

Bedömning:

Eleverna erbjuds inte utbildning i den omfattning de har rätt till.

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås

Motivering:

Vid intervjuer med elever, personal och rektor framkommer att vikarie inte alltid sätts in då lärare är sjuk och att undervisningen och tryggheten vid skolan blir lidande av detta. Elever uppger att det är många lektioner då ordinarie lärare inte har varit närvarande. De uppger att de vid dessa tillfällen inte alltid har haft vikarier.

Vid Skolinspektionens besök den 21 september var undervisningen inställd på grund av oron på skolan. Eleverna såg på film under förmiddagen och bedrev aktiviteter inom idrott och hälsa under eftermiddagen. Skolinspektionen kunde vid sitt besök denna dag därför inte följa undervisningen. Rektorn uppger att skolan den 22 september genomförde en sedan tidigare planerad studiedag. Enligt planeringen skulle dagen ägnas åt arbete med åtgärdsprogram men ägnades, på grund av situationen på skolan, åt ett krismöte där personal och rektor deltog. Den 23 september återupptogs undervisning. Antalet elever den 23 september var, enligt uppgift från rektorn, 45 stycken och den 26 september 40 stycken. Ytterligare lärare var sjukskrivna eller hade lämnat sin anställning.

Skolan erbjuder för närvarande endast textilslöjd utan tillgång till symaskiner och företrädaren för huvudmannen uppger att hon inte har haft för avsikt att erbjuda någon trä- och metallslöjd. I intervjuer med huvudmannen framkommer att denne inte är medveten om ett centralt innehåll i ämnet slöjd är att eleverna ska pröva ämnets material, redskap och hantverkstekniker i metall, textil och trä, vilket förutsätter att eleverna får undervisning i båda slöjdarterna för att uppnå godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 6.

Vid Skolinspektionens besök finns inget utrustat bibliotek vid skolan. Företrädaren för huvudmannen uppger att hon har för avsikt att utrusta ett litet rum med böcker. Företrädaren för huvudmannen menar också att hon planerat att eleverna ska besöka stadsdelsbiblioteket som ligger ca 800 meter från skolan.

Av utredningen framgår att eleverna inte erbjuds utbildning i den omfattning de har rätt till eftersom undervisningen blivit inställd och vikarier inte alltid sätts in vid lärares frånvaro. Eleverna har heller inte möjlighet att få undervisning i ämnet slöjd enligt det centrala innehållet i kursplanen för ämnet. Av utredningen framgår också att det inte i alla avseenden finns nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås eftersom eleverna inte har tillgång till skolbibliotek som ska användas i den pedagogiska verksamheten med uppgift att stödja elevernas lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 36 § skollagen

10 kap. 4-5 §§ skollagen

Kursplanen för slöjd, Lgr 11

Bedömningsområde: Handläggningsrutiner

Bedömning:

Skolan har inte fungerande handläggningsrutiner och beslut fattas inte i enlighet med författningarna.

Motivering:

Skolinspektionen har efterfrågat utdrag ur belastningsregistret för skolans anställda, men endast erhållit två sådana utdrag. Av de två utdrag Skolinspektionen erhållit är det ena daterat 2002-08-21, vilket strider mot att utdragen får vara högst ett år gamla. I intervjuer med företrädaren för huvudmannen framkommer att registerutdrag i två fall inte avkrävts den arbetssökande innan anställningen påbörjas.

Av utredningen framkommer därmed att skolan inte har fungerande handläggningsrutiner och att beslut inte fattas i enlighet med författningarna eftersom bestämmelserna om registerkontroll av personal inte iakttas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen samt rektor föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 31 § skollagen

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning:

Huvudmannen har inte förutsättningar att följa föreskrifterna för utbildningen.

Utbildningen bedrivs i fritidshem trots att godkännande saknas.

Motivering:

Skolinspektionens utredning i denna tillsyn visar att huvudmannen inte tar ansvar för att verksamheten i Fredens skola bedrivs i enlighet med de föreskrifter som gäller för utbildningen. Företrädaren för huvudmannen visar också i intervjuer med Skolinspektionen att hon inte har kunskap om de föreskrifter som gäller för utbildningen. Dokumentation som krävs i verksamheten enligt skollagen och som huvudmannen uppgivit ska, men ännu inte börjat, användas i verksamheten är material som används av annan huvudman och det har inte anpassats till den egna verksamheten. Detta var också en av de omständigheter som utgjorde grund för avslag på huvudmannens ansökan att bedriva fritidshem (dnr 31-2011:1932) och grundskola årskurserna 7-9 (dnr 31-2011:1268). Huvudmannen har i överklagande av avslagsbeslut angivit att personalen har för av-

sikt att arbeta med materialet. Den studiedag som var planerad till den 22 september skulle ha använts till att arbeta med åtgärdsprogram har istället använts för att hantera den uppkomna situationen i skolan.

I intervjuer med företrädaren för huvudmannen, rektorn och lärarna framkommer att huvudmannen bedriver utbildning i fritidsverksamhet för förskoleklass och årskurserna 1 – 3 trots att tillstånd för denna verksamhet saknas.

Huvudmannen har ansökt om godkännande som huvudman för fritidshem. Skolinspektionen har i beslut den 8 juli 2011 avslagit huvudmannens ansökan (dnr 31-2011:1932). Huvudmannen har överklagat beslutet till förvaltningsrätten, där ärendet ännu inte har avgjorts.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte har förutsättningar att följa föreskrifterna för utbildningen eftersom huvudmannen inte tar ansvar för att utbildningen följer de bestämmelser som gäller för utbildningen. Huvudmannen har heller inte visat att dokumentation som enligt skollagen krävs i verksamheten har anpassats efter och används i den egna verksamheten. Huvudmannen saknar vidare en stabil elevprognos. Huvudmannen bedriver utbildning i fritidshem trots att godkännande för detta saknas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen samt rektor föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 5 § skollagen

2 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Fredens skola

Fredens skola är en fristående grundskola med förskoleklass och årskurserna 1 till 6. Skolan ligger i stadsdelen Kortedala i nordöstra Göteborg. Skolan startade höstterminen 2011 och hade då ca 100 elever från olika stadsdelar i Göteborg. Företrädaren för huvudmannen uppger att skolan för närvarande har 88 elever (77 elever). Skolan har två bussar med vilka eleverna hämtas i anslutning till sina hem.

Skolans lokaler ligger i övervåningen på ett mindre köpcentrum. Lokalerna är tillräckliga för den verksamhet som bedrivs idag. Idrottslokaler hyrs av Göteborgs kommun ca tre kilometer från skolan och eleverna åker buss till idrottsundervisningen. Skolan har ännu inget fungerande skolbibliotek.

Skolinspektionen beslutade den 22 december 2010 (dnr 31-2010:4737) att Fredens skola i Göteborgs kommun har rätt till bidrag för förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6.

Huvudman för skolan är [REDACTED]

Verksamheten vid Fredens skola startade läsåret 2011/12 och omfattar utbildningarna förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det har framkommit att även Göteborgs kommun har kontaktats med anledning av den oroliga situationen vid skolan.

Av bilaga 1 framgår hur man överklagar detta beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjuristen Elisabeth Fogelberg och undervisningsrådet Egon Andersson samt chefsjuristen Marie Axelsson och verksamhetsjuristen Frank Nordberg. Föredragande har varit undervisningsrådet Bo Jersenius.

Ann-Marie Begler

Generaldirektör

Carina Abreu
Avdelningschef

Bilagor:

Bilaga 1 **Överklagandehänvisning**

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om tillfälligt verksamhetsförbud får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.